

Research Paper

Structural analysis of the basic challenges of decent urban governance by PLS method (Case study: Tabriz metropolis)Amin Rafiei Oskuei^{*1}, Reza Valizadeh², Fereydoon Babaei Aghdam³, Ali Panahi²

1. PhD student, Department of Geography and Urban Planning, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

2. Assistant Professor, Department of Geography and Urban Planning, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran

3. Associate Professor, Department of Geography and Urban Planning, University of Tabriz, Tabriz, Iran

Received: 2020/10/03**Accepted:** 2021/08/16**PP:** 105-120

Use your device to scan and read the article online

Keywords: Good urban governance, urban management, structural analysis, Tabriz metropolis.**Abstract**

The purpose of urban governance is to strengthen the process of urban development so that city dwellers change from a passive citizen to an active and responsible citizen. The purpose of the present study is the structural analysis of the basic challenges of decent urban governance, which is based on the purpose of the applied type and in terms of "nature and method" of the "descriptive-analytical" type. The statistical population is the metropolis of Tabriz and the sample size was obtained using the easy sampling method (132 people). The data collection method is a simple random method using a researcher-made questionnaire. To calculate the validity, the content and face validity method and technique were used and to assess the reliability of the research questionnaire, Cronbach's alpha (optimal reliability = 0.86) was used. Structural equation modeling method using partial least squares method has been used to analyze the data. The quantitative results of the research show the good fit of the structural equation model and its generalizability, and the qualitative results show the multiplicity of management and decision-making, and consequently the transparency and rule of law in the overt and covert decisions of city managers and the existence of stakeholders and stakeholders. Urban is an important challenge of urban governance in the case area, which requires attention to innovative activities to improve urban governance.

Citation: Rafiei Oskuei, A; Valizadeh, R; Babaei Aghdam, F; Panahi, A.(2023). **Structural analysis of the basic challenges of decent urban governance by PLS method (Case study: Tabriz metropolis)**, Journal of Regional Planning, Vol 13, No 49, PP:105-120.**DOI:** 10.30495/JZPM.2021.26201.3755**DOR:*****Corresponding author:** Amin Rafiei Oskuei**Address:** PhD student, Department of Geography and Urban Planning, Tabriz Branch, Islamic Azad University, Tabriz, Iran.**Tell:** +989166047906**Email:** osrafiei.amin@gmail.com

Extended Abstract

Introduction

A glance at the situation of urban management in Iran shows that for reasons such as centralism, exogenous urban programs and plans, the rent-based economy and urban oil-based economy is in the control of the government. Therefore, the reform and revision of the country's urban management system with structural changes and the content of new perspectives in the field of urban management has been seriously emphasized and the situation is such that we see a lack of constructive participation of citizens in urban management. One of the obvious examples of this situation is the city of Tabriz, which despite the irregular expansion of the city and the residence of nearly 1.7 million people in this city, the social participation of citizens is very low and there is a kind of wrong consensus among citizens that the city management Responsible for the municipality and other government agencies. In the absence of capacity and strong public and popular institutions, this approach does not give equal opportunity to the individual private sector to exploit the space of participation in public decision-making, and practically will not be inclusive and inclusive governance, and technocratic governance will be formed. . This issue on the one hand and on the other hand shows the situation of urban management in Iran for reasons such as centralism, externalization of urban plans and projects away from integrated and systematic management has been captured in top-down views and attitudes and has been captured by public and civic institutions. It is ignored and NGOs have a limited role in governing the city. In Iran's urban management, due to the nascent history of local democracy, there are weak mechanisms of public participation in decision-making and implementation, and the present study has analyzed these basic challenges in decent urban governance.

Methodology

The present study is based on the purpose of the applied type, in terms of "nature and method" of the "descriptive-analytical" type. The statistical population according to the purpose of the study to measure the challenges of governance is the metropolis of Tabriz and a researcher-made questionnaire was used to collect data. Due to its small size, the sample size was selected using the easy sampling method (132 people). To calculate validity, the method and technique of content and face validity has been used in such a way that it is accompanied by the guidance of professors to determine how much the questions indicate the content and purpose of the research. Cronbach's alpha was also used to assess the reliability of the research questionnaire. The reliability rate is equal to 0.86 and indicates a high level of reliability. The structural equation modeling method using partial least squares method has been used to analyze the quantitative data. The reason for using structural equations with the partial least squares technique is that (1) it is predictive and can be used as a method of constructing a theory; (2) there is no need for a normal distribution of observations; and (3) it is not sensitive to the number of samples or the volume of sampling and is compatible with small samples (at least 30 samples).

Discussions and Findings

The results show the reliability of all independent and dependent variables related to the challenges of good urban governance. . Acceptable reliability (above 0.7) The observable variables of the combination have been shown, among which the reliability of the variables "transparency (0.911)" and "rule of law (0.911)" is higher than the other variables. Results show:

- The variable "transparency" with the square value (0.482) is more than the standard value (0.33) and is therefore described as "average" threshold;
- The variable "Responsibility and Responsibility" with a square value (0.106) is less than the standard value (0.19) and is therefore described as "weak" threshold;
- The variable "participation" with the square value (0.020) is less than the standard value (0.19) and is therefore described as "weak" threshold;
- The variable "efficiency and effectiveness" with a square value (0.621) is higher than the standard value (0.33) and is therefore described as "average" threshold.

The most important challenges of urban governance in various dimensions include the role of non-governmental organizations and organizations in planning, decision-making, implementation and evaluation of urban development plans, knowledge of the latest research achievements and introduction of innovations, sense of responsibility for business, environmental, innovation, urban innovation And it is obvious that urban managers and the existence of individuals and groups of stakeholders and influential people in urban planning and management.

Conclusion

The results show the reliability of all independent and dependent variables related to the challenges of good urban governance. Among them, the reliability of the variables of transparency and rule of law is higher. Knowledge of the latest achievements of research and introduction of innovations, a sense of responsibility for the prosperity of business, environmental, innovative activities in the municipality, transparency of overt and covert decisions of city managers and the existence of stakeholders and influential groups in urban planning and management. In partial least squares modeling, an indicator called goodness of fit has been proposed. This index considers both measurement and structural models and is used as a measure of the overall performance of the model; the research results show that the model has a good fit and can be generalized.

In accordance with the results of the research, the following suggestions are presented for use in the future planning of the development of urban governance at the macro level:

- Coherent and efficient planning in order to increase participation and consultation of the general public about urban plans and programs in the process of urban governance;
- Designing and implementing desirable policies in order to publicly announce urban plans and programs and introduce innovations in the process of urban governance; And
- Designing policies and executive policies in line with the compliance of laws with existing urban issues for the prosperity of business activities; and
- Human capacity building and collective trust in order to publish accounts, budgets, contracts and tenders for the transparency of secret and overt decisions of city managers.

مقاله پژوهشی

تحلیل ساختاری چالش‌های اساسی حکمروایی شایسته شهری به روش حداقل مربعات جزئی (مطالعه موردی: کلان‌شهر تبریز)

امین رفیعی اسکویی^۱، رضا ولی‌زاده^۲، فریدون بابایی‌اقدم^۳، علی پناهی^۲

۱. دانشجوی دکتری گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

۲. استادیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران.

۳. دانشیار گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

چکیده

هدف از حکمروایی شهری تقویت فرآیند توسعه شهری است به طوری‌که ساکنان شهرها از یک شهروند انفعالی به یک شهروند فعال و مسئولیت‌پذیر تبدیل شوند. هدف از تحقیق حاضر، تحلیل ساختاری چالش‌های اساسی حکمروایی شایسته شهری است که بر اساس هدف از نوع کاربردی و از لحاظ «ماهیت و روش» از نوع «توصیفی-تحلیلی» است. جامعه آماری کلان‌شهر تبریز است و حجم نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری آسان (۱۳۲ نفر) به دست آمده است. روش گردآوری داده‌ها به صورت روش تصادفی ساده و با استفاده از پرسشنامه محقق‌ساخته است. برای محاسبه روایی، از روش و تکنیک روایی محتوایی و صوری و برای سنجش قابلیت اطمینان پرسشنامه تحقیق از آلفای کرونباخ (۰/۸۶ = پایایی مطلوب) استفاده شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش مدل معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی استفاده شده است. نتایج کمی تحقیق نشان دهنده نیکویی برازش مدل معادلات ساختاری و قابلیت تعمیم آن است و نتایج کیفی نشان می‌دهد چندپارچگی در مدیریت و تصمیم‌گیری و به تبع آن شفافیت و قانون‌مداری در تصمیم‌گیری‌های نهان و آشکار مدیران شهری و وجود افراد و گروه‌های ذی‌نفع و ذی‌نفوذ در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری چالش مهم حکمروایی شهری منطقه مورد است که توجه به فعالیت‌های نوآورانه در زمینه بهبود حکمروایی شهری را طلب می‌کند.

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۰۷/۱۲

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۰۵/۲۵

شماره صفحات: ۱۰۵-۱۲۰

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

واژه‌های کلیدی:

حکمروایی خوب شهری، مدیریت شهری، تحلیل ساختاری، کلان‌شهر تبریز.

استناد: رفیعی اسکویی، امین؛ ولی‌زاده، رضا؛ بابایی‌اقدم، فریدون؛ پناهی، علی (۱۴۰۲). تحلیل ساختاری چالش‌های اساسی حکمروایی شایسته شهری به روش حداقل مربعات جزئی (مطالعه موردی: کلان‌شهر تبریز). فصلنامه برنامه‌ریزی منطقه‌ای، سال ۱۳، شماره ۴۹، مردودشت: صص ۱۰۵-۱۲۰.

DOI: 10.30495/JZPM.2021.26201.3755

DOR:

† نویسنده مسئول: امین رفیعی اسکویی

نشانی: دانشجوی دکتری گروه جغرافیا و برنامه‌ریزی شهری، واحد تبریز، دانشگاه آزاد اسلامی، تبریز، ایران

تلفن: ۰۹۱۴۳۱۲۲۰۱۴

پست الکترونیکی: osrafiei.amin@gmail.com

مقدمه

شهر به عنوان یک منبع توسعه مطرح است و جایگاه مدیریت شهری در روند توسعه شهری نقش بسیار مهم و تعیین کننده داشته و مدیریت شهری می تواند در مسیر یک توسعه قانونمند و پایدار مورد توجه قرار گیرد (Eyvazlu & Razavian, 2018: 176). دولتها به تنهایی قادر به پاسخگویی به نیازهای جدید نبوده و لازم است با افزایش قابلیت‌های خود از طریق باز دمیدن نیروی تازه در نهادهای عمومی توان پاسخگویی به نیازهای جدید را افزایش دهند (Rutberg, 2014: 516). در این بین حکمروایی شهری فرایندی است که بر اساس کنش متقابل میان سازمانها و نهادهای رسمی اداره شهر از یک طرف و سازمانهای غیردولتی و تشکلهای جامعه مدنی از طرف دیگر شکل میگیرد (Sheng, 2010: 133) و با ورود جامعه مدنی به عرصه تصمیمگیری و سیاستگذاری فرایند اداره شهر از یک نظام اقتدارگرا و آمرانه به فرایند مردم‌سالار و مشارکتی تبدیل می شود (Furlong, 2012: 2722). جامعه جهانی نیز به این نتیجه رسیده است که مشکل عمده مدیریت شهری کمبود منابع مالی یا فناورانه و یا نیروی انسانی ماهر نیست (Mousavi et al., 2021: 137); بلکه مشکل اصلی در شیوه اداره این عوامل است و در زمان حاضر رویکرد حکمروایی شهری به‌عنوان اثرگذارترین، کم‌هزینه‌ترین و پایدارترین شیوه اعمال مدیریت معرفی شده است (Pouranqa, 2015: 32); زیرا حکمروایی مطلوب شهری فصل مشترک تمام کنشگران اجتماعی است و ریشه در چشم‌انداز مدیریت عمومی نو دارد (Mansour Jamshid, 2016: 51).

مدیریت شهری دچار نوعی بحران است (Gilbert, 2015: 667); از این رو اصلاح و بازنگری ساختار نظام مدیریت شهری در کشورها و تطابق آن با تحولات نوین در عرصه مدیریت شهری به‌طور جدی ضروری شده است (Motive, 2018: 346); بنابراین در حال حاضر رویکردی که به‌عنوان اثربخشتترین رویکردی که بتواند محیط پویای شهری را با تمام ظرفیتهای آن مدیریت کند، رویکرد حکمروایی است (Ismaili, 2012: 28). اهمیت تشکیل گروه‌های نخبگان شهری برای استفاده از نظریات آن‌ها در مدیریت مطلوب شهری موجب میشود تا سیستم مدیریت شهری با حداکثر کارایی خود فعالیت نموده و افق روشنی را برای شهر و شهروندان فراهم سازد (Heydari, 2013: 41). در این راستا ضرورت تحول در نظام مدیریت شهری و برنامه‌ریزی شهری و پیگیری رویکردهای انعطاف‌پذیر، دموکراتیک و مشارکتی به امری گریزناپذیر مبدل شده است (McCall & Dunn, 2012: 88).

یک محیط شهری پیچیده، پویا و متنوع نیازمند ظرفیت مدیریت قابل توجهی است که به نظر می‌رسد حکمروایی شهری قابلیت فراهم کردن آن را داشته (Jessop, 2002: 456) و در آن دولت، شهر و نهادهای خصوصی در یک جریان افقی و فرابخشی به مشارکت می‌پردازند و در این بستر است که می‌توان به حل مشکلات و معضلات ساختاری و کارکردی شهرها امیدوار بود (Harvey, 1989: 4). جامعه شهری مملو از کنشگران متعددی است (Pierre, 2005: 448) و از طرفی در شرایط پیچیدگی جوامع شهری و به تبع آن تعدد و تکثر کنشگران و نیروهای مؤثر در حیات شهری در مقیاس‌های مختلف محلی، ملی را می‌توان مهم‌ترین ضرورت حکمروایی و جایگزینی آن به‌جای شیوه‌های قبلی مدیریتی دانست (Piri, 2016: 125). در مجموع تعدد و تکثر بازیگران و نیروهای مؤثر در حیات کلان‌شهری و ضرورت همگرایی و همسویی آن‌ها در یک چهارچوب مبتنی بر دموکراسی منطقه‌ای و عدالت فضایی را می‌توان مهم‌ترین استدلال ضرورت استقرار مدل حکمروای شهری و جایگزینی آن به‌جای حکومت شهری دانست (Rahnamaei & Keshavarz, 2010: 25).

نیم‌نگاهی به وضعیت مدیریت شهری در ایران نشان میدهد که به دلایلی چون تمرکزگرایی، برون‌زا بودن برنامه‌ها و طرحهای شهری اقتصاد رانتی و مبتنی بر نفت شهری در سیطره دولت است. از این رو اصلاح و بازنگری در نظام مدیریت شهری کشور با تحولات ساختاری و محتوای دیدگاههای نوین مطرح در زمینه مدیریت شهری به‌صورت جدی مورد تأکید بوده (Meshkini & Moazen, 2015: 103) و شرایط به‌گونه‌ای است که شاهد نبود مشارکت سازنده شهروندان در مدیریت شهری هستیم (Piri, 2014: 55). از جمله مصادیق بارز این شرایط میتوان به شهر تبریز اشاره کرد که با وجود گسترش بی‌ضابطه شهر و سکونت نزدیک به ۱/۷ میلیون نفر جمعیت در این شهر، مشارکت اجتماعی شهروندان بسیار پایین بوده و یک نوع اجماع غلط در بین شهروندان وجود دارد که مدیریت شهر بر عهده شهرداری و سایر نهادهای دولتی مسئول است (Roustaei & Andesta, 2018: 677).

این رویکرد در نبود فقدان ظرفیت و و نهادهای قدرتمند عمومی و مردمی، فرصت برابر را با بخش خصوصی فردی را برای بهره برداری از فضای مشارکتی در تصمیم گیری های عمومی نمی دهد و عملا حکمروایی فراگیر و دربرگیرنده نخواهد بود و حکمروایی فن سالارانه شکل خواهد گرفت. با مداخله مشارکت واقعی و راستین مردمی در فرایند حکمروایی در سوی دیگر روند حکمروایی مردم سالارانه شکل خواهد گرفت که در آن عدالت اجتماعی، حفاظت محیط زیست و حکمروایی شایسته همزمان با هم مورد چپش قرار خواهد گرفت. در این رویکرد اما مشارکت الزامات خاص خود را دارد. اولین شرط، شناخت نگرش ها و تمایلات مردم است که باید با یاور توانمندی های آنها همراه باشد. پس از آن ایجاد بستر و شرایط مناسب در عرصه های مختلف است تا با تجربه و آزمون آن بتوان به طور موثر در فعالیت های اجتماعی مشارکت کرد (Eskandari et al. 2017: ۱۶۰). این مساله از یک سو و از طرفی وضعیت مدیریت شهری در ایران نشان می‌دهد

به دلایلی چون تمرکزگرایی، برون‌زا بودن برنامه‌ها و طرح‌های شهری از مدیریت یکپارچه و سیستمی فاصله گرفته در دیدگاه‌ها و نگرش‌های از بالا به پایین اسیر شده است و به نهادهای عمومی و مدنی توجه نمی‌شود و تشکلهای غیردولتی در اداره شهر نقش محدودی دارند. در مدیریت شهری ایران به دلیل نوپا بودن سوابق مردم سالاری محلی، ضعف سازوکارهای مشارکت عمومی در تصمیم‌گیری و اجرا وجود دارد که تحقیق حاضر به تحلیل همین چالش‌های اساسی در حکمروایی شایسته شهری پرداخته است.

پیشینه تحقیق و مبانی نظری

عنوان حکمروایی خوب از اواخر قرن ۱۹ به‌عنوان پاسخی به فساد مدنی در حمایت از کارفرمایان و دستگاه‌های سیاسی به وجود آمد (Cave, 2005: 308) و در لغت به معنای اداره و تنظیم امور است (khodapanah, 2021: 84) و به رابطه میان شهروندان و حکومت‌کنندگان اطلاق می‌شود. مؤسسات و سازمان‌های بین‌المللی توسعه، حکمروایی را سیستم پیچیده‌ای از تعاملات بین ساختارها، سنت‌ها، کارکردها می‌دانند. انستیتو تکنولوژی توکیو، حکمروایی را مجموعه پیچیده‌ای از ارزش‌ها، هنجارها، فرایندها و نهادهایی می‌داند که به‌وسیله آن‌ها، جامعه به‌طور رسمی و غیررسمی به اداره فرایند توسعه و رفع تعارضات می‌پردازد. از نظر انستیتو حکمروایی اوتاوا، حکمروایی تعیین می‌کند چگونه قدرت باید اعمال شود و سرانجام، ممیزی دموکراتیک بر بازنگری ارزیابی جنبه‌های دموکراتیک و حقوق بشر در حکمروایی، با در نظر گرفتن مباحث ارائه خدمات و گروه‌های فقیر و توسعه‌نیافته تأکید دارد (Azimi Amoli & Eftekhari, 2014: 11-9). طبق تعریف کمیسیون حکمروایی جهانی، حکمروایی، مجموعه‌ای از روش‌هاست که به‌وسیله آن افراد و نهادها- عمومی یا خصوصی- امور عمومی خود را مدیریت می‌کنند (Hillier, 2007: 11).

حکمروایی شایسته شهری بر این نکته تأکید می‌کند که هیچ‌کس، زن، مرد یا کودکی نباید از دسترسی به الزامات زندگی شهری از جمله سرپناه، امنیت شغلی، آب سالم، بهداشت و بهره‌مندی از محیط‌زیست سالم، آموزش، تغذیه و امنیت اجتماعی محروم گردد (Eskandari et al. 2017: 161). در مبحث حکمروایی شهری مهم‌ترین اصل برای اجرای آن، شناخت شاخص‌ها و اصول مربوط به نحوه اجرای آن است (Evans et al. 2005: 1) و تأثیرات جهانی شدن بر سیاست‌های شهری از عامل مهم اهمیت یافتن تئوری حکمروایی در شهرها شده است (Pierre, 2014: 866). این تئوری به علل و پیامدهای فرم‌های مختلف کنش متقابل بین کنشگران اجتماعی و دولت‌های محلی می‌پردازد (Torfinn et al, 2012: 124). در نتیجه، حکمروایی شهری به دنبال اقدامات جمعی، از طریق بسیج همکاری‌ها، اجماع نظر، مشارکت، شبکه‌ها، روابط متقابل، سرمایه اجتماعی، توانمندسازی و مسئولیت‌پذیری در فرایند سیاست‌گذاری شهری است (Kim & Dickey, 2006: 1037). در نتیجه طرح ابتکاری حکمروای شهری (با همکاری برنامه توسعه ملل متحد)، ۱۱ اصل حکمروایی مطلوب شهری شامل «مشارکت، حاکمیت قانون، شفافیت، پاسخگو بودن، اجماع نظر، برابری، اثربخشی و کارایی، مسئولیت‌پذیری، بینش راهبردی، تفویض مسئولیت به سطوح پایین و امنیت» را اتخاذ کرده است (UN- HABITAT, 2002: 22) که البته از نظر آکلیر و جکوهانگو نیز اصول حکمروایی مطلوب شهری شامل شاخص‌های امنیت، التزام، شفافیت، اثربخشی، تفویض مسئولیت، برابری و پایداری است (Auclair & Jackohango, 2009: 6).

اگرچه کاربرد مفهوم حکمروایی شهری از اواخر دهه ۱۹۸۰ و از آفریقا آغاز گردید، اما «برایان مک لالین» اولین نظریه‌پردازی است که در سال ۱۹۷۳ به این مفهوم پرداخته است. پس از او افراد دیگری چون مک کینلی «و اتکینسن» نیز این بحث را مطرح کرده‌اند (Taqvaei & Tajdar, 2009: 47). حکمرانی از نظر بانک جهانی در اواخر دهه ۱۹۸۰ موضوعی اساسی در راهبرد توسعه کشورهای است که دارای عملکرد ضعیف هستند. بعد از مطالعات سال ۱۹۸۹ دریافت که حکمرانی موضوع محوری توسعه است. پس از آن سازمان ملل در سال ۱۹۹۶ شعار خود را «فعالیت جهانی برای حکمروایی شهری خوب» قرار داد (Barakpour, 2006: 500). نتایج تحقیق پورمحمدی و همکاران (۱۳۸۹) همبستگی معناداری را بین خلق و ایجاد حکمرانی مطلوب شهری از رهگذر جامعه مدنی و سرمایه اجتماعی نشان می‌دهد. از نظر علیزاده و همکاران (۱۳۹۴) حکمرانی خوب شهری ساختار جدیدی در فرایند مدیریت شهرواست که اشکال سنتی و متمرکز مدیریتی در شهرها را دگرگون و مبانی نظری آن را به چالش کشیده است. ربانی و همکاران (۱۳۹۷) استدلال می‌کنند «اثرگذاری دولت و نهادهای حکومتی بر مشروعیت ساختار حکمروایی کلان‌شهر تهران»، «چند پارچگی در مدیریت و تصمیم‌گیری در درون شهرداری»، «سیاست زدگی شورا و مدیریت شهری» و «غلبه قدرت نهادهای حکومتی و دولتی بر مردم» جزو موانع کلیدی (دووجهی) محسوب می‌شوند که در صورت اصلاح آن‌ها سایر موانع کمابیش تحت تأثیر قرار گرفته و زمینه اصلاح کلی سیستم فراهم می‌شود. نتایج مطالعه مشکینی و همکاران (۱۳۹۸) نشان می‌دهد بر اساس خروجی‌های دلفی، پیشران‌های اصلاحات اساسی در ساختار اداره کشور، شکل‌گیری نظام فدرالیسم در کشور، جهانی‌شدن و آثار آن بر کلان‌شهر تهران و وضعیت مشارکت سمن‌ها و نهادهای مدنی در حکمروایی بیشترین اثرگذاری و بیشترین عدم قطعیت را دارند. لانگ (۲۰۰۹) با مقایسه شاخص‌های مربوط به دو وضعیت حاکمیت شایسته و ضعیف شهری نتیجه می‌گیرد که اعمال حاکمیت ضعیف در شهرهای جهان سوم باعث تولید نابرابری‌های عمیق شده است. به عقیده ولهان و همکاران (۲۰۱۴) حکومت خوب به ابزاری نیاز

دارد که برای توانمندسازی ذی‌نفعان شهری و اطمینان از شفافیت اقدامات دولت محلی در نظر گرفته شود. به همین منظور به اهمیت فناوری اطلاعات و ارتباطات در بهبود حکمروایی شهری و افزایش شفافیت تأکید کرده‌اند. نتایج تحقیق نورودین و همکاران (۲۰۱۵) نشان می‌دهد موانع مشارکت مردمی در شورای شهرداری ناشی از محدودیت پخش و انتشار اطلاعات برنامه‌هاست.

مواد و روش تحقیق

تحقیق حاضر بر اساس هدف از نوع کاربردی، از لحاظ «ماهیت و روش» از نوع «توصیفی» است. جامعه آماری با توجه به هدف تحقیق مبنی بر سنجش چالش‌های حکمروایی، کلان‌شهر تبریز است و برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه محقق ساخته استفاده شده است که با توجه به کمی بودن آن، حجم نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری آسان (۱۳۲ نفر) انتخاب شده است. برای محاسبه روایی، از روش و تکنیک روایی محتوایی و صوری استفاده شده است به طوری که با راهنمایی اساتید، برای تشخیص اینکه سوالات چقدر نشان‌دهنده محتوا و هدف تحقیق هستند، همراه است. همچنین برای سنجش قابلیت اطمینان پرسشنامه تحقیق از آلفای کرونباخ استفاده شده است. میزان پایایی برابر با ۰/۸۶ بوده و نشان‌دهنده سطح بالای پایایی است. برای تجزیه و تحلیل داده‌های کمی از روش مدل معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی استفاده شده است. دلیل استفاده از معادلات ساختاری با تکنیک حداقل مربعات جزئی این است که (۱) پیش‌بینی مدار بوده و به‌عنوان روش ساخت نظریه می‌تواند به کار رود؛ (۲) ضرورتی در نرمال بودن توزیع مشاهدات وجود ندارد و (۳) به تعداد نمونه یا حجم نمونه‌گیری حساس نمی‌باشد و با نمونه‌های کوچک (حداقل ۳۰ نمونه) سازگاری دارد (khaleghi, et al. 2020: 142) (khaleghi, et al. 2019: 106). به‌منظور تحلیل چالش‌های حکمروایی با استفاده از مبانی نظری متغیرهای حکمروایی خوب شهری جهت آزمون در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱- متغیرهای حکمروایی خوب شهری

متغیر پنهان	متغیر آشکار	کد
مشارکت	نقش شهرداری در حفظ ارزش‌های زیست‌محیطی و رفع آلودگی	A01
	وجود سازوکارهای لازم برای شرکت شهروندان در انتخابات شورای شهر	A02
	اهمیت دادن شهرداری به دریافت نظرات و آراء شهروندان و آراء نهادهای مدنی در مدیریت شهری	A03
	وجود انجمن‌ها و سازمان‌های غیردولتی در زمینه مسائل شهری	A04
	مشارکت در سرمایه‌گذاری اقتصادی توسط شهرداری	A05
	وجود رسانه‌های محلی	A06
	نقش سازمان‌ها و تشکلهای غیردولتی در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، اجرا و ارزیابی طرح‌های توسعه شهری	A07
	نقش شوراها در کمک به تشکیل و راه‌اندازی سازمان‌ها و تشکلهای غیردولتی	A08
کارایی و اثربخشی	نقش شهرداری در کاهش هزینه‌های شهروندان	B01
	اطلاع از آخرین دستاوردهای تحقیق و معرفی نوآوری‌ها	B02
	برگزاری دوره‌های آموزشی برای ارتقای صلاحیت کارکنان شهرداری	B03
	عملکرد شهرداری در فرایند برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و اقدام	B04
	تنوع و دامنه خدمات شهری	B05
	وجود استانداردها و رعایت آن‌ها در ارائه خدمات شهری	B06
	نهادینه کردن فرهنگ توانمندی و تعاملی توسط شهرداری	B07
	میزان استفاده شهرداری از منابع در دسترس خود جهت بهبود زندگی شهروندان	B08
مسئولیت و پاسخگویی	پیگیری چگونگی تحقق طرح‌های شهری توسط شورای شهر	C01
	وجود رویه‌های ساده برای واکنش مسئولان در برابر خواسته و نظرات شهروندان	C02
	احساس مسئولیت جهت رونق فعالیت‌های تجاری، زیست‌محیطی، نوآورانه در شهرداری	C03
	احساس مسئولیت جهت رونق و حمایت از انجمن‌ها، NGO ها در میان مسئولان شهری	C04
	میزان انجام وظایف محوله و از پیش تعیین شده	C05
	اعتراف به خطا و اشتباه مدیریتی در میان مسئولان شهری	C06

ادامه جدول ۱- متغیرهای حکمروایی خوب شهری

متغیر پنهان	متغیر آشکار	کد
شفافیت	قابلیت دسترسی به جریان آزاد اطلاعات قابل اعتماد در شهرداری	D01
	کنترل و پایش عملکرد مدیران شهری	D02
	شفافیت تصمیم‌گیری‌های نهان و آشکار مدیران شهری	D03
	شفافیت رویه‌ها، نظارت‌ها و مسئولیت‌ها در زمینه طرح‌ها، قراردادهای و مناقصه‌ها	D04
	گردش آزد اطلاعات و قابلیت دسترسی به آن	D05
	شفافیت سیاست‌های درآمدی و هزینه‌های شهرداری	D06
قانون مداری	اطلاع‌رسانی در مورد ضوابط و مقررات توسعه شهری	E01
	تلقی شهروندان از مفهوم قانونمندی	E02
	وجود افراد و گروه‌های ذی‌نفع و ذی‌نفع در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری	E03
	تناسب قوانین با مسائل شهری موجود	E04
	استفاده مسئولان شهری از اختیارات خود به نفع نزدیکان و بستگان	E05
	کنترل فساد اقتصادی و اداری شهروندان در میان مسئولان شهری	E06
	میزان آگاهی از قانون و عرف محل، بی‌طرفی و برابری در برابر قانون در شهرداری	E07
	پایبندی به قانون در فعالیت‌های اقتصادی و تجاری شهرداری	E08

منبع: مطالعات اسنادی نویسندگان، ۱۴۰۰

محدوده مورد مطالعه

شهر تبریز طی قرون متمادی از مرکز مهم مبادله، صنعت و بازرگانی و یکی از کانون‌های شهری بااهمیت بوده است و امروزه نیز بعد از تهران، مشهد و اصفهان به لحاظ جمعیت شهرنشین کشور در رده چهارم قرار دارد. جمعیت در تبریز در عرض ۶۶ سال گذشته بیش از ۷ برابر افزایش پیدا کرده است و از ۲۱۳۰۰۰ نفر در سال ۱۳۱۹ به ۱۷۲۴۳۶۹ نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده است که نشان‌دهنده تمرکز بالا در این شهر می‌باشد.

شکل ۱- موقعیت جغرافیایی شهر تبریز

بحث و یافته‌های تحقیق

برای اعتبارسنجی از طریق مدل معادلات ساختاری، در محیط نرم‌افزار اسمارت پی ال. اس به تجزیه و تحلیل داده‌ها پرداخته شده است. از آنجاکه متغیرهای نهفته فاقد مقیاس اندازه‌گیری هستند، بنابراین واحد اندازه‌گیری این متغیرها باید بر اساس مقیاس یکی از متغیرهای آشکار مربوط به خود تعریف شوند. مدل‌های معادلات ساختاری دارای دو بخش مدل اندازه‌گیری و مدل ساختاری است. در بخش

اندازه‌گیری مدل، در واقع دو مدل عاملی تأییدی وجود دارد که دارای متغیرهای نهفته بیرونی و نهفته درونی است که به‌وسیله یک مدل ساختاری به هم وصل شده‌اند. با توجه به خروجی نرم‌افزار و قابل قبول بودن آماره تی، اصلاح و پیرایش مدل نیاز نشد. برای دسترسی به ضرایب مسیر، معناداری، آزمون مدل اندازه‌گیری، آزمون مدل ساختاری و همچنین بررسی کیفیت مدل‌های اندازه‌گیری (بیرونی) و مدل ساختاری (درونی) مدل ترسیم‌شده به کمک داده‌های آماری واردشده از طریق الگوریتم‌های «بررسی پایایی و روایی مدل اندازه‌گیری»، «بررسی پایایی و روایی مدل اندازه‌گیری»، «آزمون مدل ساختاری» و «آزمون کیفیت مدل‌های اندازه‌گیری و ساختاری» محاسبه شده است.

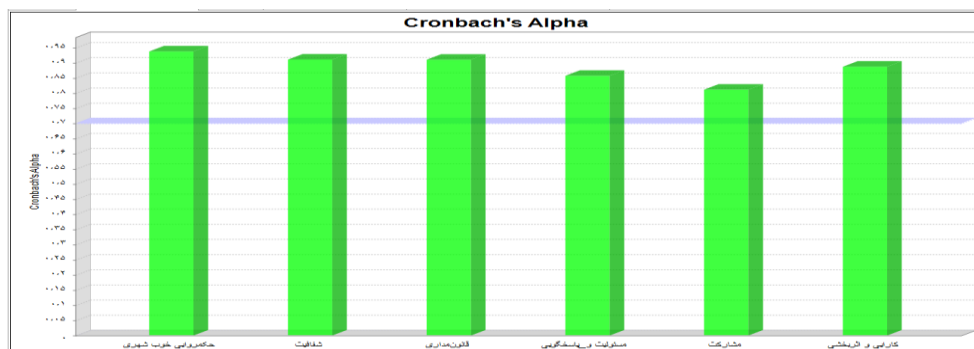
چون یکی از روش‌های ارزیابی متغیرهای پنهان در مدل اندازه‌گیری ترکیبی استفاده از تحلیل آماری در سطح متغیرهای مشاهده‌پذیر است و در اینجا هدف بررسی این مورد است که آیا یک متغیر مشاهده‌پذیر می‌تواند برای ایجاد متغیر پنهان تشکیل شونده مرتبط یا نامرتبط باشد و همچنین معناداری معرف‌های تشکیل‌دهنده درخور توجه قرار می‌گیرد؛ بنابراین در جدول ۲ با استفاده از دستور *PLS* به بررسی پایایی مدل اندازه‌گیری پرداخته شده است.

جدول ۲- بررسی پایایی متغیرهای مشاهده‌پذیر ترکیبی

متغیر	آلفای کرونباخ	ضریب اسپیرمن	قابلیت اطمینان مرکب	میانگین واریانس استخراج‌شده (AVE)
حکروایی خوب شهری	۰/۹۳۸	۰/۹۶۲	۰/۹۵۷	۰/۸۲۲
شفافیت	۰/۹۱۱	۰/۹۲۱	۰/۹۳۰	۰/۶۹۱
قانون‌مداری	۰/۹۱۱	۰/۹۳۷	۰/۹۲۵	۰/۶۱۱
مسئولیت و پاسخگویی	۰/۸۵۷	۰/۸۷۳	۰/۸۹۳	۰/۵۸۲
مشارکت	۰/۸۱۲	۰/۸۷۳	۰/۸۴۳	۰/۴۱۹
کارایی و اثربخشی	۰/۸۸۷	۰/۹۰۶	۰/۹۱۲	۰/۵۷۲

منبع: داده‌های پژوهش، ۱۳۹۹

نتایج جدول فوق نشان‌دهنده پایایی تمام متغیرهای مستقل و وابسته مربوط به چالش‌های حکمروایی خوب شهری می‌باشد. شکل ۲ به بررسی پایایی متغیرهای مشاهده‌پذیر ترکیبی بر اساس ضریب کرونباخ پرداخته است. پایایی قابل قبول (بالتر از ۰/۷) متغیرهای مشاهده‌پذیر ترکیبی را نشان داده است که در این بین پایایی متغیر «شفافیت (۰/۹۱۱)» و «قانون‌مداری (۰/۹۱۱)» بالاتر از بقیه متغیرهاست. مدل ساختاری مدلی است که در آن روابط بین متغیرهای مکنون و وابسته مورد توجه قرار می‌گیرد.

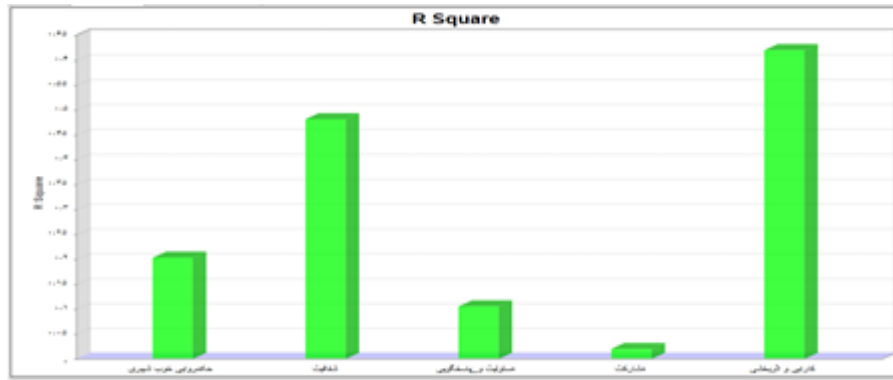
شکل ۲- نمودار بررسی پایایی متغیرهای مشاهده‌پذیر ترکیبی بر اساس آلفای کرونباخ، منبع: مطالعات میدانی نویسندگان، ۱۴۰۰

متغیرهای مکنون درون‌زا (نشان می‌دهد چند درصد از تغییرات متغیر درون‌زا توسط متغیر برون‌زا صورت می‌گیرد). مقادیر ۰/۱۹، ۰/۳۳ و ۰/۶۷ به ترتیب حد آستانه‌هایی مطرح هستند که ضعیف، متوسط و قابل توجه توصیف شده است.

جدول ۳- شاخص ضریب تعیین

متغیر	R Square	R Square Adjusted
-	۰/۲۰۳	۰/۱۷۲
شفافیت	۰/۴۸۲	۰/۴۴۷
مسئولیت و پاسخگویی	۰/۱۰۶	۰/۰۹۲
مشارکت	۰/۰۲۰	۰/۰۱۳
کارایی و اثربخشی	۰/۶۲۱	۰/۶۰۹

منبع: مطالعات میدانی نویسندگان، ۱۴۰۰

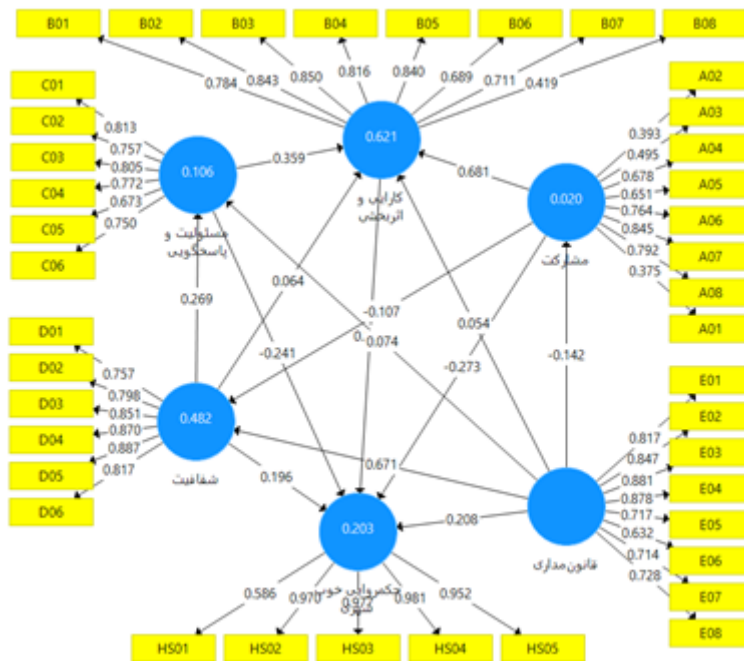

شکل ۳- شاخص ضریب تعیین اسکوئر- (منبع: مطالعات میدانی نویسندگان، ۱۴۰۰).

نتایج نشان می‌دهد:

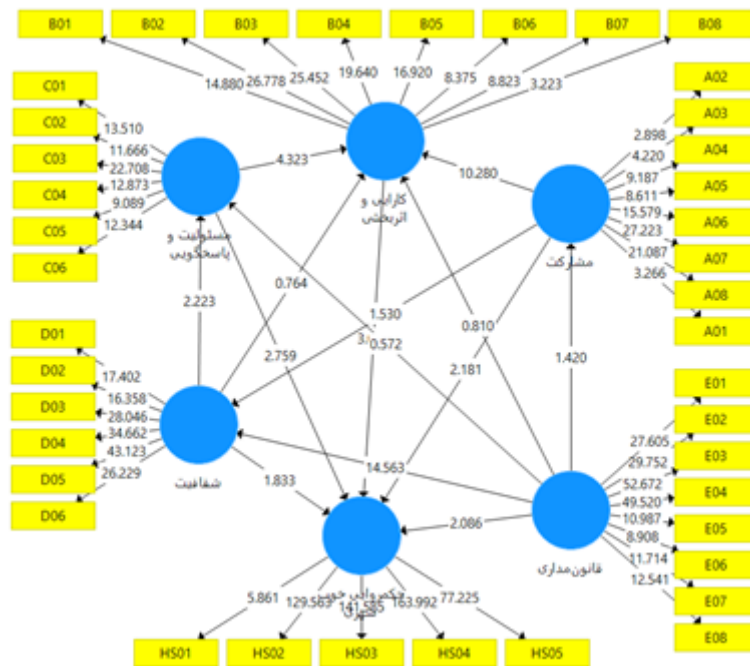
-متغیر «شفافیت» با مقدار اسکوئر (۰/۴۸۲) بیشتر از مقدار استاندارد (۰/۳۳) بوده و بنابراین در حد آستانه «متوسط» توصیف می‌شود؛
 متغیر «مسئولیت و پاسخگویی» با مقدار اسکوئر (۰/۱۰۶) کمتر از مقدار استاندارد (۰/۱۹) بوده و بنابراین در حد آستانه «ضعیف» توصیف می‌شود؛

-متغیر «مشارکت» با مقدار اسکوئر (۰/۰۲۰) کمتر از مقدار استاندارد (۰/۱۹) بوده و بنابراین در حد آستانه «ضعیف» توصیف می‌شود؛
 - متغیر «کارایی و اثربخشی» با مقدار اسکوئر (۰/۶۲۱) بیشتر از مقدار استاندارد (۰/۳۳) بوده و بنابراین در حد آستانه «متوسط» توصیف می‌شود؛

شکل ۴- بررسی سطح متغیرهای مشاهده‌پذیر - (منبع: مطالعات میدانی نویسندگان، ۱۴۰۰).

منظور از ضریب مسیر همان بتای استاندارد شده در رگرسیون خطی می‌باشد که ضرایب مسیر مثبت نشان‌دهنده روابط مستقیم بین متغیرهای پنهان درون‌زا و برون‌زا و ضرایب منفی نشان‌دهنده روابط معکوس بین آنهاست. شکل ۴ بررسی سطح متغیرهای مشاهده‌پذیر را نشان داده است. تحلیل مسیر نشان‌دهنده این است که تمام روابط بین متغیرها بین متغیرهای پنهان درون‌زا و برون‌زا و مستقیم بوده و روابط معکوس که نشانگر ضرایب منفی باشد، وجود ندارد. برای مشاهده مقادیر آماره تی و ضرایب معناداری اثرات مستقیم و اثرات کل به خروجی *BT* نرم‌افزار مراجعه می‌کنیم. شکل ۵ وزن‌های عاملی متغیرهای مشاهده‌پذیر را نشان داده است.

شکل ۵- بررسی وزن‌های عاملی متغیرهای مشاهده‌پذیر - (منبع: مطالعات میدانی نویسندگان، ۱۴۰۰).

برای دسترسی به جداول ضرایب معناداری اثرات مستقیم و اثرات کل به خروجی الگوریتم *BT* مراجعه می‌کنیم. جدول زیر ضرایب مسیر میانگین، انحراف معیار و مقادیر تی را نشان می‌دهد.

معناداری ضرایب مسیر مکمل بزرگی و جهت علامت ضریب بتای مدل می‌باشد. چنانچه مقدار به‌دست‌آمده بالای حداقل آماره در سطح مورداطمینان در نظر گرفته شده باشد، آن رابطه یا فرضیه تأیید می‌شود. در سطح معناداری ۹۰ درصد، ۹۵ درصد و ۹۹ درصد این مقدار به ترتیب با حداقل آماره تی ۱/۶۴، ۱/۹۶ و ۲/۵۸ مقایسه می‌شود؛ بنابراین بر اساس ستون قضاوت به بررسی سطح معناداری پرداخته شده است.

-ارتباط بین «شفافیت» با «حکمروایی خوب شهری» نشان می‌دهد با مقدار آماره تی ۱/۸۳ در سطح اطمینان ۹۵ درصد، رابطه تأیید می‌شود؛

-ارتباط بین «قانون‌مداری» با «حکمروایی خوب شهری» نشان می‌دهد با مقدار آماره تی ۲/۰۹ در سطح اطمینان ۹۵ درصد، رابطه تأیید می‌شود؛

-ارتباط بین «مسئولیت و پاسخگویی» با «حکمروایی خوب شهری» نشان می‌دهد با مقدار آماره تی ۲/۷۵ در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه تأیید می‌شود؛

-ارتباط بین «مشارکت» با «حکمروایی خوب شهری» نشان می‌دهد با مقدار آماره تی ۲/۱۸ در سطح اطمینان ۹۵ درصد، رابطه تأیید می‌شود؛

-ارتباط بین «کارایی و اثربخشی» با «حکمروایی خوب شهری» نشان می‌دهد با مقدار آماره تی ۳/۰۶ در سطح اطمینان ۹۹ درصد، رابطه تأیید می‌شود.

جدول ۴- خروجی الگوریتم *BT* در آزمون مدل ساختاری

متغیرها	نمونه اصلی	میانگین نمونه	انحراف معیار	آماره تی	مقادیر	قضاوت
شفافیت -> حکمروایی خوب شهری	۰/۱۹۶	۰/۱۸۳	۰/۱۰۷	۱/۸۳۳	۰/۰۴۷	۱
قانون‌مداری -> حکمروایی خوب شهری	۰/۲۰۸	۰/۲۱۵	۰/۱۰۰	۲/۰۸۶	۰/۰۳۷	۲
مسئولیت و پاسخگویی -> حکمروایی خوب شهری	-۰/۲۴۱	-۰/۲۳۰	۰/۰۸۸	۲/۷۵۹	۰/۰۰۶	۳
مشارکت -> حکمروایی خوب شهری	-۰/۲۷۳	-۰/۲۷۵	۰/۱۲۵	۲/۱۸۱	۰/۰۳۰	۴
کارایی و اثربخشی -> حکمروایی خوب شهری	۰/۳۴۵	۰/۳۷۴	۰/۱۱۳	۳/۰۶۱	۰/۰۰۲	۵

منبع: مطالعات میدانی نویسندگان، ۱۴۰۰.

بر اساس خروجی گرافیکی نرم‌افزار مهم‌ترین چالش‌های حکمروایی شهری در ابعاد مختلف شامل نقش سازمان‌ها و تشکل‌های غیردولتی در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، اجرا و ارزیابی طرح‌های توسعه شهری، اطلاع از آخرین دستاوردهای تحقیق و معرفی نوآوریها، احساس مسئولیت جهت رونق فعالیت‌های تجاری، زیست‌محیطی، نوآورانه در شهرداری، شفافیت تصمیم‌گیری‌های نپهان و آشکار مدیران شهری و وجود افراد و گروه‌های ذی‌نفع و ذی‌نفع در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری است

(اشتراک افزونگی یا شاخص کیفیت مدل ساختاری): هدف آن بررسی توانایی مدل ساختاری در پیش‌بینی کردن به روش چشم‌پوشی می‌باشد. معروف‌ترین معیار سنجش آن شاخص Q^2 استون- گایسلر است. سه مقدار $0/02$ ، $0/15$ و $0/35$ را به ترتیب به‌عنوان مقادیر ضعیف، متوسط و قوی برای این شاخص معرفی کرده‌اند. با توجه به نتایج جدول زیر، متغیرهای «مسئولیت و پاسخگویی و مشارکت» دارای مقادیر «ضعیف»؛ متغیرهای حکمروایی خوب شهری و شفافیت دارای مقادیر «متوسط» و متغیرهای «قانون‌مداری و کارایی و اثربخشی»، دارای مقادیر «قوی» برای تعیین قدرت پیش‌بینی مدل در مورد متغیرهای پنهان درون‌زا هستند.

جدول ۶- مقادیر به‌دست‌آمده برای شاخص CV Red

متغیر	SSO	SSE	$Q^2 (=1-SSE/SSO)$	قضایوت
حکمروایی خوب شهری	۶۶۰/۰۰۰	۵۵۵/۴۸۷	۰/۱۵	بالاتر از ۰/۱۵ و متوسط بودن شاخص
شفافیت	۷۹۲/۰۰۰	۵۴۴/۶۴۴	۰/۳۱۲	بالاتر از ۰/۱۵ و متوسط بودن شاخص
قانون‌مداری	۱۰۵۶/۰۰۰	۱۰۵۶/۰۰۰	۰/۵۳۲	بالاتر از ۰/۳۵ و قوی بودن شاخص
مسئولیت و پاسخگویی	۷۹۲/۰۰۰	۷۴۹/۶۵۵	۰/۰۵۳	بالاتر از ۰/۰۲ و ضعیف بودن شاخص
مشارکت	۱۰۵۶/۰۰۰	۱۰۴۹/۸۲۳	۰/۰۰۶	بالاتر از ۰/۰۲ و ضعیف بودن شاخص
کارایی و اثربخشی	۱۰۵۶/۰۰۰	۶۹۵/۳۷۰	۰/۳۵۲	بالاتر از ۰/۳۵ و قوی بودن شاخص

منبع: مطالعات میدانی نویسندگان، ۱۴۰۰

در مدل‌سازی حداقل مربعات جزئی، شاخصی به نام نیکویی برازش پیشنهاد شده است. این شاخص هر دو مدل اندازه‌گیری و ساختاری را مدنظر قرار می‌دهد و به‌عنوان معیاری برای سنجش عملکرد کلی مدل به کار می‌رود. برای محاسبه میانگین یا متوسط مقادیر اشتراکی متغیرهای مدل، از خروجی الگوریتم *PLS*، در قسمت شاخص‌های کیفی مدل، نشان داده شده است.

جدول ۶- نیکویی برازش مدل

مدل تخمینی	مدل استاندارد	
۰/۱۲۷	۰/۱۲۶	SRMR
۱۳/۸۰۸	۱۳/۷۳۷	d_ULS
۷/۴۸۰	۷/۳۳۷	d_G
۳۶۰۰/۳۵۳	۳۶۰۲/۰۱۵	Chi-Square
۰/۴۸۴	۰/۴۸۳	NFI

منبع: مطالعات میدانی نویسندگان، ۱۴۰۰

نتایج جدول نشان می‌دهد مدل از نیکویی برازش برخوردار بوده و قابل‌تعمیم است. وضعیت مدیریت شهری در ایران نشان می‌دهد به دلایلی چون تمرکزگرایی، برون‌زا بودن برنامه‌ها و طرح‌های شهری از مدیریت یکپارچه و سیستمی فاصله گرفته در دیدگاه‌ها و نگرش‌های از بالا به پایین اسیر شده است و به نهادهای عمومی و مدنی توجه نمی‌شود و تشکل‌های غیردولتی در اداره شهر نقش محدودی دارند. در مدیریت شهری ایران به دلیل نوپا بودن سوابق مردم سالاری محلی، ضعف سازوکارهای مشارکت عمومی در تصمیم‌گیری و اجرا وجود دارد که تحقیق حاضر به تحلیل همین چالش‌های اساسی در حکمروایی شایسته شهری پرداخته است.

نتیجه‌گیری و ارائه پیشنهادها

در ایران و به‌خصوص در شهرهای بزرگ شرایط به‌گونه‌ای است که شاهد نبود مشارکت سازنده شهروندان در مدیریت شهری هستیم. این امر ناشی از عواملی است که بر خواسته از قوانین دولتی و شرایط عرفی و اجتماعی در بین شهروندان است که هرکدام از این دو عامل ریشه‌های تاریخی دارد که برگرفته از شرایط اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است. از جمله مصادیق بارز این شرایط می‌توان به شهر تبریز اشاره کرد که مشارکت اجتماعی شهروندان بسیار پایین بوده و یک نوع اجماع غلط در بین شهروندان وجود دارد که مدیریت شهر بر عهده

شهرداری و سایر نهادهای دولتی مسئول است. علیرغم برگزاری سمینارهای متعدد، انتشار مقالات زیاد و سخنرانی‌های مسئولین، در عمل اتفاق سازنده‌ای در این راستا صورت نگرفته است. مسئله این است که هنوز ابعاد حکمروایی شهری در بین مسئولین به روشنی تبیین نشده و مسئولین شهری دخالت دادن شهروندان را نوعی اتلاف زمان و سرمایه تلقی می‌کنند. لذا به نظر می‌رسد بایستی از طریق تشکیل پنل‌های مشارکتی که در آن همه مسئولین و نخبگان شهری با همدیگر مشورت کرده و چالش‌های حکمروایی شهری متناسب با ساختارهای شهری تبریز شناسایی شود که می‌تواند منجر به تغییر نگرش آن‌ها شود که در نهایت از طریق شناسایی چالش‌های ساختاری حکمروایی شهری، زمینه برای پیاده‌سازی عملی و غیرشعاری این مفهوم فراهم شود.

نتایج کمی تحقیق نشان دهنده نیکویی برآزش مدل معادلات ساختاری و قابلیت تعمیم آن است به طوری که بر اساس خروجی گرافیکی نرم‌افزار مهم‌ترین چالش‌های حکمروایی شهری در ابعاد مختلف شامل نقش سازمان‌ها و تشکل‌های غیردولتی در برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری، اجرا و ارزیابی طرح‌های توسعه شهری، اطلاع از آخرین دستاوردهای تحقیق و معرفی نوآوریها، احساس مسئولیت جهت رونق فعالیت‌های تجاری، زیست‌محیطی، نوآورانه در شهرداری، شفافیت تصمیم‌گیری‌های نهان و آشکار مدیران شهری و وجود افراد و گروه‌های ذی‌نفع و ذی‌نفع در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری است. در مدل‌سازی حداقل مربعات جزئی، شاخصی به نام نیکویی برآزش پیشنهاد شده است. این شاخص هر دو مدل اندازه‌گیری و ساختاری را مدنظر قرار می‌دهد و به‌عنوان معیاری برای سنجش عملکرد کلی مدل به کار می‌رود؛ که نتایج تحقیق نشان می‌دهد مدل از نیکویی برآزش برخوردار بوده و قابل تعمیم است.

نتایج کیفی نشان می‌دهد چندپارچگی در مدیریت و تصمیم‌گیری و به‌تبع آن شفافیت و قانون‌مداری در تصمیم‌گیری‌های نهان و آشکار مدیران شهری و وجود افراد و گروه‌های ذی‌نفع و ذی‌نفع در برنامه‌ریزی و مدیریت شهری چالش مهم حکمروایی شهری منطقه مورد است که توجه به فعالیت‌های نوآورانه در زمینه بهبود حکمروایی شهری را طلب می‌کند.

نتایج تحقیق با مطالعه ربانی و همکاران (۱۳۹۷) و با مطالعه ولهان و همکاران (۲۰۱۴) در زمینه شفافیت و در نهایت بهبود حکمروایی شهری همخوانی دارد.

مطابق با نتایج تحقیق پیشنهادهای ذیل جهت استفاده در برنامه‌ریزی آتی توسعه حکمروایی شهری در سطح کلان ارائه می‌گردد:
- برنامه‌ریزی منسجم و کارآمد در راستای افزایش مشارکت و نظرخواهی از عموم شهروندان در مورد طرح‌ها و برنامه‌های شهری در فرایند حکمروایی شهری؛

- طراحی و اجرای سیاست‌های مطلوب در راستای اعلام عمومی طرح‌ها و برنامه‌های شهری و معرفی نوآوری‌ها در فرایند حکمروایی شهری؛ و

- طراحی سیاست‌ها و خط‌مشی‌های اجرایی در راستای تناسب قوانین با مسائل شهری موجود برای رونق فعالیت‌های تجاری؛ و
- ظرفیت‌سازی انسانی و اعتمادسازی جمعی در راستای انتشار حساب‌ها، بودجه، قراردادهای مناقصه‌ها در راستای شفافیت تصمیم‌گیری‌های نهان و آشکار مدیران شهری.

ملاحظات اخلاقی:

پیروی از اصول اخلاق پژوهش: در مطالعه حاضر فرم‌های رضایت نامه آگاهانه توسط تمامی آزمودنی‌ها تکمیل شد.

حامی مالی: هزینه‌های مطالعه حاضر توسط نویسندگان مقاله تأمین شد.

تعارض منافع: بنابر اظهار نویسندگان مقاله حاضر فاقد هرگونه تعارض منافع بوده است.

References:

1. Alizadeh, Aziz, Vahidi Motlagh, Vahid & Nazemi, Amir (2010). Scenario Writing or Planning Based on Scenarios, Institute of International Energy Studies, Second Edition.
2. Arabshahi, Zahra (2004). Fourth Plan Law under the Magnifying Glass of Good Urban Governance, Municipalities, 6 (69) 75-94.
3. Auclair, C., & Jackohango, A. (2009). Good urban governance: Towards an effective private sector engagement. Nairobi.
4. Azimi Amoli, Jalal & Rokanuddin Eftekhari, Abdolreza (2014). Rural Governance (Sustainable Development Management), Tehran: Samat.
5. Barakpour, Nasser (2006). Urban governance and urban management system in Iran, Conference on Urban Planning and Management.

6. Basirat, Meysam; Azizi, Mohammad Mehdi; Zebardast, Esfandiar & Ahmad Akhundi, Abbas (2012). Opportunities and Challenges of Good Metropolitan Governance in the Age of Globalization; Case study of Tehran, *Journal of Fine Arts - Architecture and Urban Planning*, 1 (17), pp. 16-5.
7. Cave, R.W., (2005). *Encyclopedia of the city*, London & New York.
8. Devaney, I. (2016). Good governance? Perceptions of accountability, transparency and effectiveness in Irish food risk governance, *food policy*, 62, 1-10.
9. Eskandari Thani, Mohammad; Mollazadeh, Mehdi & Pourdadaash, Amir (2017). Evaluating the level of citizen participation in urban management based on the model of decent urban governance, case study: Aras Free Zone (Jolfa city), *Regional Planning*, 7, (27), 159-168.
10. Evans, G., Locas, B., and Sharma, D. (2005). *Good Governance in Urban Management Process*, London.
11. Eyvazlu, Davood & Rarzavian, Mohammad Taghi (2018). Assessing the status of urban management of metropolises based on the indicators of good urban governance studied: Tehran metropolis, *Geography and Development*, 52, 175-192.
12. Furlong, k. (2012). Good water governance without good urban governance? Regulation, service delivery models, and local government, *environment and planning*, 44(11), 2721-2741.
13. Gilbert, a. (2015). Urban governance in the south: how did bogotá lose its shine? *Urban studies*, vol. 52(4), 665-684.
14. Harvey, d. (1989). From managerialism to entrepreneurialism: the transformation in urban governance in late capitalism, *geografica annealer: series b, human geography*, 71(1), 3-17.
15. Heydari, Mohammad Reza (2013). *Measuring the Performance of Urban Management with Emphasis on the Criteria of Good Urban Governance (Case Study: Yazd City)*, M.Sc. Thesis, Yazd University.
16. Hillier, j. (2007). *Stretching beyond the horizon: a multiplanar theory of spatial planning and governance*. Ashgate publishing, Ltd. in Seoul, *habitat international*, 30 (4), 1035-1046.
17. Ismaili, Ali (2012). *Study of resources and limitations of achieving good urban governance in Tabriz metropolis*, Master Thesis in Urban Management, Allameh Tabatabaei University, Supervisor: Dr. Behrouz Rezaei Manesh.
18. Jessop, b. (2002). Liberalism, neoliberalism, and urban governance: a state-theoretical perspective, *antipode*, 34(3), 452-472.
19. Khaleghi A, Karimzadeh H, Khaodapanah K. Analysis of the rural community behavior in the Area of Electoral Geography (Case study: Varzaqan county). *Researches in Geographical Sciences*. 2022; 22 (64):139-162.
20. Khaleghi A, (2019). Mixed research method in the realm of pragmatism; A method for geographical research, *Geography and human relations*, 2 (2), PP. 104- 130.
21. Khodapanah, kuomars (2021). Assessing the Governance Effects Worthwhile on the Resilience of Villages Case study: Central part of Ardabil city, *Regional Planning*, 11 (41), pp. 83-100.
22. Kim, K. S., & Dickey, J. (2006). Role of urban governance in the process of bus system reform
23. Lange f. esko. 2009. *Urban governances an essential determinate of city development?* World vision institute for research and development.
24. Majnoui-toutakhane, a., & sareban, v. h. (2019). Promotion of urban resilience with citizens' local participation approach case study: bonab city, *journal of engineering. Research* 7(1), 1-18.
25. Mansour Jamshid, Farzad (2016). *Analysis of Ilam Urban Management Performance with Emphasis on the Criteria of Good Urban Governance*, Master Thesis in Geography and Urban Planning, Department of Geography, Zabol University.
26. McCall, m. k., & Dunn, c. e. (2012). Geo-information tools for participatory spatial planning: fulfilling the criteria for 'good' governance? *Geo forum*, 43(1), 81-94.
27. Meshkini, Abolfazl; Rabbani, Taha; Rokn al-Din Eftekhari, Abdul Reza; Rafieian, Mojtaba (2019). Governance Futurism, Expanding the Concept and Future of Governance in Tehran, *Metropolitan Journal of Geographical Research on Urban Planning*, 3, 431-453.
28. Motive, g. (2018). *policy options for good governance and local economic development in eastern and southern Africa, local economic development in the changing world*, 341-353, Routledge

29. Mousavi, Seyed Mustafa; Karimian Bostani, Maryam; Hafez Rezazadeh, Masoumeh (2021). Analysis of Sustainable Income Sources for Urban Development (Case Study: Tehran), *Regional Planning*, 11 (41), pp. 148-135
30. Pierre, j (2014). Can urban regimes travel in time and space? *Urban regime theory, urban governance theory, and comparative urban politics, urban affairs review*, 50(6), 864-889.
31. Pierre, j. (2005). Comparative urban governance: uncovering complex causalities, *urban affairs review*, 40(4), 446-462.
32. Piri, Eisa (2014). Systemic risk, good urban governance and the challenge of excess accumulation in the metropolitan economy (a critique of free market fundamentalism), *Sepehr Quarterly*, 23 (90), 54-59.
33. Piri, Eisa (2016). The position of good urban governance in reducing the rate of spatial separation Case study: Tabriz metropolis, *Quarterly Journal of Geography and Urban Space Development*, 3 (1), 121-132.
34. Pourangha, Eisa. (2015). Evaluation, Analysis, Feasibility, Feasibility, Good Governance, Urban, in Mako City, M.Sc. Thesis. Tabriz University.
35. Pour Mohammadi, Mohammad Reza; Hosseinzadeh Delir, Karim; Piri, Eisa. (2010). Optimal Urban Governance on the Basis of Social Capital: A Test of Institutional-Spatial Communication Order and Non-Economic Activity: A Case Study: Tabriz Metropolis, *Quarterly Journal of Geography of Dry Areas*, 1 (1), 35-52.
36. Rabbani, Taha; Meshkini, Abolfazl; Rokn al-Din Eftekhari, Abdul Reza; Rafieian, Mojtaba (2019). Explaining the issues of urban governance in future scenarios of Tehran metropolis based on the approach of converting qualitative to quantitative scenarios, *Sustainable City Quarterly*, 2), 45-62.
37. Rahnamaei, Mohammad Taghi; Keshavarz, Mahnaz (2010). Study of good governance model and the role of government in the management and administration of urban affairs in Iran, *Quarterly Journal of Urban Ecology Research*, 1 (1), 23-55.
38. Roustaei, Shahrivar; Andesta, Forough. (2018). Feasibility study, application of model of governance, urban, participatory at the level of the neighborhood unit of the NBN program in Tabriz (Case study: Region 2), *Quarterly Journal of Urban Planning Geographical Research*, 6 (4), 675-694.
39. Rutberg, r. i. (2014). Good governance means performance and results, *governance*, 27(3), 511-518.
40. Sheng, y. k. (2010). Good urban governance in Southeast Asia, *environment and urbanization Asia*, 1(2), 131-147.
41. Taqvaei, Ali Akbar & Tajdar, Rasoul (2009). An Introduction to Good Urban Governance in an Analytical Approach, *Urban Management*, 23, 45-58.
42. Torfing, J. (2012). *Interactive governance: Advancing the paradigm*. Oxford University Press on Demand.
43. UNDP (2002). *Governance Unit Jakarta Introducing Good Local Governance, The Indonesian Experience*.

